

07.02.2022

Asia/21

§ 118

Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite vaihtoehdosta Topeliuksenkadun suunnitellulle raitiotieliikenteelle

HEL 2021-007730 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään miten tärkeä reitti Topeliuksenkatu on pelastustoimelle ja miten paljon Topeliuksenkadulle suunnitellut raitiotiekiskot ja niillä mahdollisesti yhtä aikaa rinnakkain seisovat raitiovau-
nut estävät ja viivyttävät ambulanssien kulkua Meilahden alueen sairaaloihin. Selvitetään olisiko käytännöllisempi ja parempi vaihtoehto korvata tämän raitiotielinjan liikenne joustavammin liikkuvilla ja muita liikennevälineitä väistävillä biopolttoainetta käyttävillä busseilla.

Pelastustoiminnan mahdollistaminen on tärkeää kaikilla kaduilla. Topeliuksenkatu on tärkeä liikenneväylä kuten rinnakkaiset Mannerheimintie ja Mechelininkatu. Pelastuslaitos suorittaa suurimman osan hälytysajosta potilaan tai onnettomuuden suuntaan. Sairaalan suuntaan ajetaan harvoin hälytysajoa, koska potilas pyritään hoitamaan kohteessa niin hyvin, että siirto voidaan suorittaa normaalina ajona. Hälytysajon ja sen sujuvuuden kannalta on ratkaisevaa, miten kiskotus kadulle rakennetaan. Voiko pelastuslaitos tukeutua hälytysajossa kis-

kotukseen vai onko se rakennettu niin, että siitä ei ole hyötyä hälytysajossa.

Topeliuksenkadun raitiotiet tulevat kulkemaan suurella osin omalla kaistallaan, jota myös hälytysajoneuvot voivat käyttää. Katuosuudella haastavimpia paikkoja ovat Töölön kirjaston ja Kirjailijanpuiston pysäkit. Kuitenkin tilanne, jossa kaksi raitiovaunua olisi rinnakkain pysäkin kohdalla, on harvinainen. Poikkeuksellisessa tilanteessa pysäkit on mahdollista ohittaa hälytysajoneuvolla pyörätien ja jalkakäytävän kautta. Suunnitelmassa katuosuuksilla on nykytilannetta vähemmän kadunvarsipysäköintiä, mikä lisää ajoradoilla olevaa vapaata tilaa muiden ajoneuvojen väistämiseksi.

Läntisen kantakaupungin raitiotie on osa laajempaa joukkoliikennetarkastusta. Uudet rataosuudet eivät tule vain yhden linjan käyttöön, vaan mahdollistavat pikaraitiolinjan ja kantakaupungin raitioliikenteen yhteensovittamisen. Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelmassa on tarkasteltu vaihtoehtoa, jossa läntisen kantakaupungin joukkoliikenne hoidetaan busseilla pikaraitiotien rinnalla. Vaihtoehdon taloudellinen toteutettavuus on heikko, koska bussi- ja raitioliikenteen rinnakkaisuus nostaa liikennöintikustannuksia ja johtaa hankkeen negatiivisiin nettohyötyihin. Suunnitelmassa on arvioitu, että tällaisessa vaihtoehdossa kantakaupungin raitioliikennettä jouduttaisiin sopeuttamaan esimerkiksi lakkauttamalla linjan 4 liikenne.

Pelastustoiminnan ja hälytysajon edellytykset huomioidaan katujen jatkosuunnittelussa. Mikäli jatkosuunnittelussa halutaan nykyistä enemmän priorisoida hälytysajoneuvojen toimintaedellytyksiä, yksi mahdollisuus on selvittää henkilöautojen läpiajon vähentämistä kadulla kielloin, rajoituksin ja ohjaavin toimenpitein. Tämä edellyttää laajempaa katuverkon jäsentelyn ja yhteyksien tarkastelua alueella.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja pelastuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.02.2022

Asia/21

1

Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.10.2021 § 550

HEL 2021-007730 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pelastustoiminnan edellytykset ovat tärkeitä kaikilla kaduilla. Topeliuksenkatu on siis pelastustoiminnalle tärkeä reitti siinä missä esimerkiksi rinnakkaiset Mannerheimintie ja Mechelininkatukin. Kiireellisen pelastustoiminnan kannalta kriittisintä on ensisijaisesti potilaan luokse pääsy ja sen jälkeen päivystävään sairaalaan pääsy. Topeliuksenkadun rooli korostuu erityisesti tilanteessa, jossa Meilahden sairaala-alueella oleva yksikkö vastaanottaa kiireellisen tehtävän Töölön alueelle. Pelastuskeskukselta alkavilla tehtävillä muut reitit ovat usein suorempia.

Topeliuksenkadun raitiotiet kulkevat suurella osin omalla kaistalla, joka tarjoaa mahdollisuuden myös hälytysajoneuvojen kululle. Katuosuuden pullonkauloja ovat Töölön kirjaston ja Kirjailijanpuiston pysäkit, joille on matkustajien palvelutason vuoksi suunniteltu hyvälaatuiset pysäkkilaiturit. Tilanne, jossa kaksi raitiovaunua olisi rinnakkain jumissa pysäkin kohdalla, on harvinainen. Poikkeuksellisessa tilanteessa pysäkit on mahdollista ohittaa hälytysajoneuvolla pyörätien ja jalkakäytävän kautta. Suunnitelmassa katuosuuksilla on nykytilannetta vähemmän kadunvarsipysäköintiä, mikä lisää ajoradoilla olevaa vapaata tilaa muiden ajoneuvojen väistämiseksi.

Läntisen kantakaupungin raitiotie on osa laajempaa joukkoliikennetarkistusta. Uudet rataosuudet eivät tule yhden linjan käyttöön, vaan mahdollistavat pikaraitiolinjan ja kantakaupungin raitioliikenteen yhteensovittamisen kokonaisuutena. Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelmassa on tarkasteltu vaihtoehto, jossa läntisen kantakaupungin joukkoliikenne hoidetaan busseilla pikaraitiotien rinnalla. Vaihtoehdon taloudellinen toteutettavuus on heikko, koska bussi- ja raitioliikenteen rinnakkaisuus nostaa liikennöintikustannuksia ja johtaa hankkeen negatiivisiin nettohyötyihin. Suunnitelmassa on arvioitu, että tällaisessa vaih-

toehdossa kantakaupungin raitioliikennettä jouduttaisiin sopeuttamaan esimerkiksi lakkauttamalla linjan 4 liikenne.

Pelastustoiminnan ja hälytysajon edellytykset huomioidaan katujen jatkosuunnittelussa. Mikäli jatkosuunnittelussa halutaan nykyistä enemmän priorisoida hälytysajoneuvojen toimintaedellytyksiä, yksi mahdollisuus on selvittää henkilöautojen läpiajon vähentämistä kadulla kielloin, rajoituksin ja ohjaavin toimenpitein. Tämä edellyttää laajempaa katuverkon jäsentelyä ja yhteyksien tarkastelua alueella.

05.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 22.09.2021 § 48

HEL 2021-007730 T 00 00 03

Lausunto

Pelastuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin pelastuslaitos toteaa seuraavaa: Topeliuksenkatu on yksi kaupungin tärkeistä liikenneväylistä. Pelastuslaitos suorittaa suurimman osan hälytysajosta potilaan tai onnettomuuden suuntaan. Sairaalan suuntaan ajetaan harvoin hälytysajoa, koska potilas pyritään hoitamaan kohteessa niin hyvin, että siirto voidaan suorittaa normaali-ajona. Aloitteeseen on tässä vaiheessa mahdoton ottaa yksityiskohdaisesti kantaa, koska pelastuslaitoksella ei ole tiedossa minkä tyyppisesti raitiolinja on tarkoitus Topeliuksenkadulle rakentaa. Hälytysajon ja sen sujuvuuden kannalta on ratkaisevaa, miten kiskotus on kadulle rakennettu. Helsingissä on raitiotiekiskoja, jotka ovat samassa katutasossa muun liikenteen kanssa ja osittain niissä on sekä auto että raitiovaunuliikennettä. On myös ratkaisuja, joissa on vain raitiovaunuliikennettä ja kiskotus samassa tasossa muun liikenteen kanssa. Kolmannessa ratkaisussa kiskotus on korotetulla kulkualustalla, jolloin niille ei ole muuta liikennettä sallittu. Pelastuslaitoksella on tieliikennelain mukaan oikeus käyttää ajokelpoisia kiskotuksia. Pelastuslaitoksen kannalta se, että rakennetaan raitiovaunukiskotus ei ole niinkään merkityksellistä kuin se, miten kiskotus rakennetaan. Ratkaisevaa on se, voiko pelastuslaitos tukeutua hälytysajossa kiskotukseen, vai onko se rakennet-

07.02.2022

Asia/21

tu niin, että siitä ei ole hyötyä hälytysajossa. Liikennevälinemuotoihin tai käytettyyn polttonesteeseen pelastuslaitos ei ota kantaa.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Jari Korkiamäki, pelastuspäällikkö, puhelin: 310 30060
jari.korkiamaki(a)hel.fi